Polari

El **polari** (també **parlare**, ***parlary***, **palare**, **palarie**, **palari** i **parlyaree**, de l'italià **parlare**, que significa "parlar"), era una llengua informal utilitzada a la subcultura gai britànica.[1] La base del seu vocabulari és l'italià o el sabir a les quals se li van afegir paraules d'altres idiomes i argots com el romaní, el yidis o el shelta, a més de paraules de l'anglès modificades.[2]

L'argot va ser usat i popularitzada en els anys 1950 i 1960 pels personatges efeminats Julian i Sandy del popular programa de radio de la BBC *Round the Horne*, encara que els seus orígens poden rastrejar-se fins a almenys el segle XIX. Hi ha diverses opinions sobre el seu origen, uns pensen que va ser portat a Anglaterra per mariners que aprenguessin la llengua franca del mediterrani, uns altres pensen que va poder ser originada per immigrants italians.[2]

Contingut

Descripció i ús
Decliu
Préstecs a l'anglès estàndard
Vocabulari principal
Referències
Bibliografia
Enllaços externs

Descripció i ús

El *polari* es va formar com una mescla de paraules de llengües romanços (italià o sabir), romaní, argot de Londres, Vesre anglès, argot rimat, argot de mariners i germanía.[3] Posteriorment es va ampliar amb paraules procedents del yidis de la subcultura jueva assentada en el East End de Londres, de les forces armades dels EEUU. (presents a Regne Unit durant la segona guerra mundial) i dels consumidors de drogues dels anys 1960. Era una forma de llenguatge en constant desenvolupament amb un nucli d'unes vint paraules principals (incloent-hi *bona, ajax, eek, cod, naff, lattie, nanti, omi, palone, riah, zhoosh (tjuz), TBH, trade i vada*) amb uns 500 termes més que eren menys coneguts.[4]

El *polari* mancava d'estructures gramaticals pròpies i les frases es formaven per la mera substitució de paraules en les estructures angleses. Exemple:

- Polari: *How bona to vada your eek*!
- Anglès: *How nice to see your face*! o *Nice to see you*!
- Català: la traducció literal és *Que agradable és veure la teva cara*!, significant *M'alegra veure't*!, *Quin gust veure't*!

El *polari* s'usava en la marina mercant, el mercat de peix de Londres, pels firaires, la gent del circ (d'aquí els préstecs del romaní), el teatre i de la subcultura gai.

El *polari* era usat pels homosexuals per dissimular les seves activitats, llavors il·legals, davant possibles estranys hostils (inclosos els policies encoberts), a més de perquè molts d'ells treballaven en el teatre i la indústria de l'entreteniment (com els circs i les fires) on s'usava i és un altre possible origen de l'argot. El *parlyaree*, un argot similar, es parlava en les fires almenys des del segle XVII entre els firaires i continua sent usada en els espectacles ambulants d'Anglaterra i Escòcia.[5]

Encara que principalment es va usar per als homosexuals com a llenguatge críptic per ocultar-se i no ser entesos pels altres, també va ser usat per alguns individus, com a mitjà d'afirmar la seva identitat.

Decliu

Excepte en l'ambient de les fires i els circs, on el *parlyaree* va romandre apartat de la subcultura gai, el *polari* va començar a caure en desús al final dels anys 1960. La popularitat dels personatges Julian i Sandy del programa radiofònic *Round the Horne* va fer que el significat dels seus termes deixés de ser un secret, perdent la seva principal funció. A més els activistes gais dels anys 1970 ho van considerar alguna cosa degradant, segregador i políticament incorrecte (per haver estat usat freqüentment per tafanejar, criticar a la gent o tractar assumptes sexuals).

Bona Togs nom de botiga en Polari.

Préstecs a l'anglès estàndard

Diverses paraules del *polari* es van popularitzar i van passar a ser usades en l'argot anglès general com:

- Naff
- Zhoosh
- Cottaging
- Balonie
- Bevvy

Vocabulari principal

Polari	Català	Observacions
AC/DC	una parella	
Ajax	prop	d'*adjacent*, jaure prop de
Álamo	excitat per ti/él	
Aunt nell	escoltar	
Aunt nells	orelles	
Aunt nelly fakes	recades, aros	
Balonie	escombreries	
Barney	baralla	
Basket	paquet, paquet dels genitals masculins a la roba	
Batts	sabates	
Bevvy	beguda	
Bibi	bisexual	
Bitch	home efeminat / gai passiu	
Bijou	petit	en francès significa joia o bonic
Blag	lligar	
Blue	homosexual	usada com a codi secret
Bod	cos	de l'anglès *body* , també *Lacoddy*
Bold	agosarat, atrevit	
Bona	bo	*Bona nochy* - bona nit
Bonaroo	fantàstic, excel·lent	
Bungery	bar	
Butch	masculí / lesbiana de aparença masculina	
Buvare	beguda	de l'italià *bere* o *Bevere* beure o de l'sabir *bevire*
Cackle	parlar / xafardejar	
Camp	efeminat	
Capello / cappella	barret	de l'italià *cappello*
Carsey	excusat	també escrit *khazi*
Carts / cartso	penis	de l'italià *cazzo*
Cats / kaffies	pantalons	
Charper	buscar / investigar	
Charpering omi	policia	
Chaver	practicar sexe / contacte sexual	de l'italià *chiavare* (follar)
Chicken	jove	en anglès significa pollastre
Clobber	roba	
Cod	ordinari, hortera, dolent, de mal gust	
Cottage	bany públic	en l'època els urinaris

		solien tenir forma de casa
Cottaging	lligar o tenir sexe en els serveis públics	
Cove	amic	
Crimper	perruquer	
Dally	amable, dolça	possiblement una pronunciació alternativa de *dolly*
Dilly boy	prostitut masculí	
Dinarly	diners	a través de la forma derivada *"Dinari"*
Dish	cul, natges	
Dog and bone	telèfon	també *palare pipe*
Dolly	maco, bonic, agradable	
Dona	dona	de l'italino *donna* o de l'sabir *dona*
Dorcas	a què li importa	the Dorcas society era una associació femenina de caritat
Drag	roba femenina	
Doss	llit	
ECAF	cara	*Face* a l'inrevés
Eek	cara	abreujament de *ECAF*
Ends	pèl	també *RIAE*
Esong	nas	*Nose* a l'inrevés
Fantabulosa	fabulós / meravellós	
Feele / Freely / Filly	nen / jove	
Fruit	marica	
Funt	lliura	
Gelt	diners	provinent de l'jiddisch
Glossies	revistes	
Handbag	diners	
Hoofer	ballarí	
Homy polone / HP	home gai efeminat	
Jarry	menjar	també *mangarie*
Jubes	pits	
Khazi	excusat	també escrit *carsey*
Lacoddy	cos	
Lallies / LYLES	cames	
Latty / lattie	habitació, casa o pis	
Lills	mans	també martinis
Lilly	policia	de *Lilly law*
Lucoddy	cos	
Luppers	dits	

Langarie	menjar	de l'italià *mangiare* o de l'sabir *mangiaria*
Martinis	mans	
Measures	diners	
Meese	insípid, lleig	de l'jiddisch *meeiskeit* - repulsiu, menyspreable, abominable
Meshigener	boig	de l'jiddisch i hebreu מְשֻׁגָּע - boig
Metzas	diners	
Mince	caminar afectat	
Naff	horrible, avorrit, hetero	
Nanti	no / ningú	
Nishta	no / res	de l'jiddisch i hebreu נישטא - no hi ha
Ogle	mirar / admirar	
Ogles	ulls	
Oglefakes	ulleres	
Omi	home	
Omi-palone	home efeminat / homosexual	
Onk	nas	també *conk*
Orbs	ulls	
Palare pipe	telèfon	
Palliass	esquena	
Park	donar	
Plate	peu / fer una fel·lació	
Palone	dona	
Palone-omi	lesbiana	
Pots	dents	
Remould	canvi de sexe	
Riah / Riha	pèl	*Hair* a l'inrevés
Riah zhoosher	perruquer	
Scarper	escapar	de l'italià *scappare* o de l'argot rimada *Scarpa flow, to go*
Schlumph	beure	
Schmutter	roba	de l'jiddisch *schmatte* drap, parrac
Scotch	cama	*Scotch egg = leg*
Screech	boca, parlar	
Sharpy	policia	
Sharpy polone	dona policia	
Shush	cisar / robar	
Shyker / shyckle	perruca	mutació de l'jiddisch *sheitel*
Slap	maquillatge	

So	homosexual	de *"Is he 'so'?"* (¿ell és així?)
Stimps	cames	
Stimpcovers	mitjó, mitja	
Strides	pantalons	
Strillers	piano	
Switch	perruca	
Thews	coses	
Tober	carretera, camí	
Todd	només	també *sloanne*
Tootsie trade	sexe entre dos homosexuals passius	
Trade	sexe, companys sexuals potencial company sexual	
Troll	caminar a la recerca de sexe	
Vada / varder	veure	de l'italino - *vedere* *vardered, vardering* - passat, gerundi
Vera	ginebra	també *Lynn*
Vogue	cigarret	
Vogueress	dona fumadora	
Willets	pits	
Yews	ulls	de l'francès *yeux*
Zhoosh	pentinat / estilisme / arreglar-se	
Zhooshy	vistós	

Referències

1. Entrada *Polari* (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=pld) *en Gordon, Raymond G., Jr. (ed.), 2005.* Ethnologue: Languages of the World*, 5ª edición (versión online, en inglés).*
2. A gay way of speaking (http://www.worldwidewords.org/articles/polari.htm) Arxivat (https://web.archive.org/web/20190907173251/http://www.worldwidewords.org/articles/polari.htm) 2019-setembre-7 en la Wayback Machine.
3. "British Spies: Licensed to be Gay (http://www.time.com/time/world/article/0,8599,1833896,00.html?cnn=yes)." *Time*. 19 de agosto de 2008
4. Baker, Paul (2002) Fantabulosa: A Dictionary of Polari and Gay Slang. London: Continuum ISBN 0-8264-5961-7
5. Partridge, Eric (1937) *Dictionary of Slang and Unconventional English*

Bibliografia

- Baker, Paul (2002) *Fantabulosa: A Dictionary of Polari and Gay Slang*. London: Continuum: ISBN 0-8264-5961-7
- Baker, Paul (2002) Polari: *The Lost Language of GayMen*. London: Routledge: ISBN 0-415-26180-5

- Elmes, Simon & Rosen, Michael (2002) *Word of Mouth*. Oxford University Press: ISBN 0-19-866263-7

Enllaços externs

- Més història del polari (http://www.chris-d.net/polari/)
- Web de polari (https://web.archive.org/web/20100909154610/http://www.polari.mx/)
- Article sobre polari amb autobiografia (http://www.chris-d.net/polari/)
- Lèxic de polari d'Hugh Young (https://web.archive.org/web/20060804115803/http://www.homeusers.prestel.co.uk/cello/Polari.htm)
- "World Wide Words" article sobre l'ús de polari *Round the Horne* (https://web.archive.org/web/20190907173251/http://www.worldwidewords.org/articles/polari.htm)
- La bíblia polari (https://web.archive.org/web/20060721235516/http://www.thesisters.demon.co.uk/bible/)
- Colin Richardson, The Guardian, 17 January 2005, "What brings you trolling back, then?" (http://www.guardian.co.uk/comment/story/0,3604,1391811,00.html)
- BBC - Voices (http://www.bbc.co.uk/voices/recordings/group/nottingham-hockley.shtml), una entrevista amb quatre membres d'un grup per a homes gais vells. (En clip de veu 2 es parla polari)
- Preguntes freqüent sobre polari (http://www.ling.lancs.ac.uk/staff/paulb/polari/home.htm)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Polari&oldid=23838492»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 20 juny 2020 a les 20:21.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.